

VITA SANCTI BLAITMAICI

ABBATIS HIIENSIS ET MARTYRIS.

Apud Mabilonium, Acta Sanctorum ordinis S. Bened., sæc. III, ex Causio et Bollando.)

I. PROLOGUS.

Si tantam meruere suo pro carmine famam,
 Qui scelerosorum mores et facta tulerunt
 Laudibus in cœlum, perfusi dæmonis arte,
 Frivola nectentes hominum monimenta malorum :
 Cur non liberius sanctorum facta canamus,
 Quos placuisse Deo nobis miracula produunt?
 Quæ fidei virtute gerunt per munera Christi.
 Nam Scriptura canit, Domino spondente pusillis :
 Os aperire tuum studeas, ego verba ministro (*Psal.*
 LXXX).

Quapropter, venerande Pater, charissime Felix,
 Præceptis parere tuis ex corde paratus
 Strabus ego, misit quem terra Alamannica natu,
 Scribere disposui de vita et sine beati
 Blaitmaici, genuit quem dives Hibernia mundo,
 Martyriique sequens misit perfectio cœlo,
 Ipsius ut meritis veniam per sæcla capessam.

II. BLAITMAICI PATRIA, REGIUM GENUS.

Regali de stirpe satus, summumque decorem
 Nobilitatis habens, florebat regius hæres
 Iste Dei sanctus vitam ducendo pudicam ;
 Quodque solet raro factum et non sæpe videri :
 Quanto major erat, tanto dejectior ibat.
 Spes patriæ, fortuna patris, rex ille futurus ;
 Iudicio justus, prudens, et corpore castus,
 Sobrius, ornatus, jocundus, cautus, honestus :
 Nobilis in genere egregio, generosior actu ;
 Obsequio locuples, melius virtutibus auctus ;
 Tractabat laicus quod clericus efficiebat.
 Cujus honorandum nomen sermone Latino,
 Pulcher natus adest : meritoque probabilis illo
 Nomine dignus erat, Patrem qui cunctipotentem
 Elegit, pulchroque Deum quæsitivæ amore.

III. FUGIT AD MONASTERIUM.

Sordebant terrena animo divina petenti,
 Secretumque latens in solo pectore mansit,
 Donec ad effectum processit sancta voluntas.
 Cœnobium furtim quoddam sine teste petebat :
 Quique fuit pridem patriæ per regmina princeps,
 Nomine pro Christi est factus tunc verba minoris.
 Fascibus in mediis qui quondam terruit omnes,
 Omnibus admissis sibimet sine milite servit.

IV. PATRIS EJUS PRO CERUMQUE ILLECEBRÆ DISCUSSÆ.

Fama ut forte volans patriis pervenit ad aures,
 Hinc stupor atque dolor mentem cinxere parentis.
 Subtractum dolet hæredem, mittitque senatum,

A Agmina, prætores, populum, præcepta, manipulos.
 Duxque comesque ibant, properanter episcopus
 Abbatumque cohors, vicini, carne propinqui ;
 Hoc solum nitente manu, si qualibet arte
 Efficerent reducem vitata pericula mentem
 Corde subire alio. O talis quam cæca voluntas !
 Ille procellarum se vix de gurgite dempsit,
 Quæsitoque diu titubans stetit anchora portu.
 Nondum curarum potuit laxasse rudentes,
 Nec terra fixisse pedem ; cum concita ventis
 Aura pharetratis impegit ab æquore puppin.
 Vique sua tremulam dissolveret unda carinam,
 Ni regeret proram, qui sæcula cuncta gubernat.

V. BLAITMAICI VIRTUTES ; PRÆFECTURA.

B Mox miro a cunctis semper complexus amore,
 Cunctorum studuit fieri dicique minister.
 Mente humilis, linguæ custos, et norma honorum.
 Verba Dei capiens sitienti corde libenter,
 Discendi studiosa gerens præcordia, libris
 Perdidit divina animo documenta sagaci.
 Sicque vigens doctrinarum morumque nitore,
 Agmina multorum rexit veneranda virorum ;
 Exemplis sua dicta probans, vanosque favores
 Pro nihilo ducens : cui laus et gloria solum
 Christus erat, Christus sermo, Christus documen-
 tum.

C Pax clypeus, lorica preces, patientia bellum,
 Mucro Dei verbum, spes et dilectio totum.
 Nulli detraxit, nulli convicia struxit.
 Singula quid fieri per singula verba necesse est,
 Cum quidquid legitur virtutum, rite teneret,
 Et quidquid vitii monstrat Scriptura, caveret
 Omnibus existens feliciter omnia factus,
 Ut cunctos faceret Christo sua lucra referre.
 Utilis et prudens servus per ovilia Christi,
 Tempore qui certo mensuram farris opimi
 Conservis tribuens, radiavit ubique fidelis.

VI. MARTYRII PALMAM EXOPTAT.

D Uique nihil meriti, nihil et probitatis abesset,
 Martyrii palmam quæsitivæ mente benigna,
 Scipius hac causa peregrinas visere terras
 Nisus, ab incepto populo retrahente quievit.
 Unde animo sedit fugitivo calle parumper
 Optatam tentare viam cum discipulorum
 Agmine non multo, pretiosa monilia secum
 Virtutum sub mole gerens : ruptisque tenebris,
 Nocte fugam capiens, properanter abire parabat.

* Nunc brah sive braa Hibernis pulchrum sonat, mac filium ; ex Bollando.

Ecce superveniens fugitivis turba sequentum,
 Ad caulas capto retrahit pastore bidentes.
 Hoc quoque non taceam, sanctus quod Spiritus illi,
 More prophetarum, rerum secreta ferebat.
 Nam dum fama patrem longe lateque beati
 Ipeius ad superos vita fugiente volasse
 Proderet, exposuit non esse, sed esse futurum
 Post modicum tempus, sancto spiramine doctus.

VII. SECEDIT IN INSULAM HII.

Insula Pictorum quædam monstratur in oris,
 Fluctivago suspensa salo, cognominis Eo ^a,
 Qua sanctus Domini requiescit carne Columba.
 Hanc petitit voto patiendi stigmata Christi.
 Illic namque frequens pagana caterva Danorum
 Adventare solet, furiis armata malignis.
 Sed sanctus Domini tales tentare leones
 Disponens animo, vanæ formidine mentem
 Exiit, et clypeo fidei galeaque salutis
 Munitus, hominum non horruit arma malorum.
 Qui cum doctiloquo potuit cecinisse Propheta :
 Est Deus adjutor mihimet, timor improbus absit.

(Psal. cxvii.)

Jam quoque doctus erat per publica bella ministros
 Temnere dæmonicos, ipsum qui rite tyrannum
 Straverat, et cunctis solus superavit in armis.

VIII. DANORUM ADVENTUM PRÆDICT.

Tempus erat quo magna Dei clementia servum
 Consociare suum nitidis super astra maniplis
 Disposuit, certamque bono conferre coronam
 Victori : cum sancta viri mens præscia rerum
 Venturos properare lupos, ut membra piarum
 Dividerent ovium, sensu prænosceret alto.
 Vos, ait, o socii, vobiscum mente sagaci
 Quærite, si pœnas Christi pro nomine vobis
 Sit tolerare animus. Mecum quicumque potestis
 Expectare, precor, sensus armate viriles.
 At quibus infirmi pavitant penetralia cordis,
 Ecce fugam celerent, ut parta pericula vitent,
 Ad meliora suos armantes vota lacertos.
 Proxima stat nobis certæ tentatio mortis.
 Firma fides vigilet, rebus suspensa futuris :
 Cauta minus fortes servet tutela fugarum.
 His dictis compuncta cohors, quod posse videbat,
 Hoc animo statuit. Quidam sub pectore firmo
 Sacrilegas spectare manus, gladioque furenti
 Supposuisse caput gaudebant mente serena.

^a Aliis Jova et Hii insula, in qua Hiiense monasterium.

^b Dani adjacentesque Britanniam insulam vexaverunt non semel. Hanc irruptionem contigisse puto

A Ast alii quibus hoc nondum fiducia mentis
 Persuasit, per nota fugam loca calle capessunt.

IX. MARTYRIO CORONATUR.

Aurea discutiens tenebras aurora madentes
 Claruit, et nitidus pulchro sol orbe refulsit :
 Cum sacer hic doctor missarum sancta celebrans
 Officia, ante sacram vitulus stetit integer aram,
 Hostia grata Deo mucrone litanda minaci.
 Cætera turba jacet, lacrymis precibusque Tonanti
 Commendans animas de pondere carnis ituras.
 Ecce furens maledicta cohors per aperta ruebat
 Tecta, viris minitando pericula sæva beatia.
 Et reliquis rabida sociis feritate peremptis,
 Ad sanctum venere Patrem, pretiosa metalla
 Reddere cogentes, queis sancti sancta Columba
 Ossa jacent, quam quippe suis de sedibus arcam
 Tollentes tumulo terra posuere cavato
 Cespitem sub denso, gnari jam pestis iniquæ.
 Hanc prædam cupiere Dani : sed sanctus inermi
 Restitit... manu firmo conamine mentis
 Contra stare aciem, pugnamque lacessere doctus,
 Cedere dissuetus, tibi talia, Barbare, dicta,
 Ingerit : Ignoro penitus, quod quæritis aurum
 Quo sit humi positum, tectum quibus atque latebris.
 Quod si scire mihi, Christo admittente, liceret,
 Nunquam nostra tuis hoc auribus ora referrent.
 Barbare, duc gladios, capulum cape, jamque trucida.
 Auxilio, Deus alme, humilem commendo tuo me.
 Hinc pia truncatis discernitur hostia ^b membris .
C Quodque ferox miles censu pensare nequibat,
 Rimari in gelidis cœpit per vulnera sifris,
 Nec mirum : nam semper erunt, semperque resurgunt,
 Quos furor in famulos Domini malus excitet omnes.
 Ut quod pro cunctis Christi censura peregit,
 Cuncti hoc pro Christo faciant, licet impare facto.

X. CONCLUSIO.

Ille igitur Christi factus pro nomine martyr,
 Testis, fert ut fama, loco requiescit eodem :
 Multa ubi pro meritis dantur miracula sanctis,
 Quo colitur Dominus digno veneranter honore
 Cum sanctis, quorum meritis mea crimina solvi,
 Credo, quibus laudum supplex donaria misi.
 Nil negat his Christus, cui maxima lucra tulerunt,
D Qui cum Patre pio, sanctoque in sæcula Flatu
 Regnat, et æterno pollet sine fine decore.

anno 793, quo Lindisfarnensis ecclesia per eos destructa est. Diem mortis 19 Januarii signant recentiora Martyrologia et Benedictinum.